

Frågor och svar om CPE

Vad är CPE och hur vanlig är den?

I en frisk människas tarmar, på slemhinnor och även på fuktiga områden på huden, såsom hudveck, uppstår olika för människan nödvändiga gramnegativa stavbakterier (t.ex. E. Coli, Klebsiella eller Proteus mirabilis-stammar).

Sådana gramnegativa stavbakterier som har utvecklat resistens mot antibiotika, även antibiotika med det bredaste spektret, kallas CPE-bakterier (Carbapenemase Producing Enterobacteriaceae, dvs. enterobakterier som producerar karbapenemaser).

CPE-bakterierna har blivit vanligare på sjukhus i vissa länder och man har hittat dem även utanför sjukhus i t.ex. Indien. Till Finland har de kommit under de senaste åren med patienter som har flyttats direkt från utländska sjukhus för fortsatt vård till finländska sjukhus.

Vad innebär CPE-bärare och CPE-infektion?

En person är CPE-bärare om hen nu eller tidigare har gett ett laboratorieprov där CPE-bakterien har hittats. Oftast finns CPE-bakterien i tarmarna, på slemhinnan eller i urinen utan att orsaka några symptom.

CPE-infektion innebär att CPE-bakterien orsakar en inflammation med symptom som måste behandlas med antibiotika. De flesta CPE-bärare insjuknar aldrig i en infektion som orsakas av CPE.

Hur märker man att man är CPE-bärare?

CPE hittas oftast hos patienter som behandlats på sjukhus utanför Norden, då man tar screeningprov för att hitta antibiotikaresistenta bakterier. Man kan även hitta CPE i samband med en vanlig bakterieodling av t.ex. sår, urin eller annat sekret.

Hurdana infektioner orsakar CPE-bakterier?

De flesta CPE-bärarna är helt symptomfria och insjuknar aldrig i en infektion som orsakas av CPE. CPE-bakterien kan orsaka urinvägsinfektioner, sårinfektioner och ibland en allvarlig allmäninfektion.

Hur smittar CPE?

Flesta CPE-bärarna har fått bakterien under sjukhusbehandling utomlands. CPE kan spridas på sjukhus från en patient till en annan via beröring. CPE smittar inte via luften. Friska personer löper låg risk att få CPE.

Varför och hur strävar man efter att förhindra spridning av CPE på sjukhus?

Det är viktigt att förhindra spridning av CPE på sjukhus därför att spridningen av läkemedelsresistenta bakterier försvårar behandlingen av infektioner hos svårt sjuka patienter. För att förhindra spridningen av CPE är det viktigt att både patienter och personal tillämpar god handhygien. Personalen ger information om god handhygien.

På sjukhus behandlas CPE-bärare i enkelrum under hela sjukhusvistelsen. Patienten får lämna rummet endast enligt personalens instruktioner. Patienten själv och alla som besöker rummet ska vara noga med handhygien. Händerna desinficeras alltid då man lämnar rummet. I närvården använder personalen skyddshandskar och skyddsrock eller -förkläde för engångsbruk. Skyddsklädnad behövs inte vid ett snabbt besök i rummet (då man hämtar t.ex. matbricka, läkemedel osv.). Besök tillåts normalt enligt personalens instruktioner. Besökare får instruktioner om god handhygien. Om besökarna deltar i vården använder även de skyddsklädnad.

Man har hittat CPE hos mig, vad händer nu?

Att vara CPE-bärare påverkar inte vardagslivet (t.ex. hemmet, arbetsplatsen, fritidsaktiviteter, andra relationer) på något sätt. Precis som vanligt ska du tvätta händerna noggrant med tvål efter toalettbesök och innan du hanterar livsmedel. Om du har sår ska dessa behandlas enligt de instruktionerna du har fått på avdelningen. Tvätta händerna före och efter behandlingen av såret. Vid städning används vanliga tvättmedel från affären.

Att man har hittat CPE hos dig ökar inte risken för infektion hos dina familjemedlemmar.

Hur länge är jag bärare av CPE och måste jag berätta om det till andra?

Man vet inte exakt hur länge CPE-bakterien kan leva i människokroppen, men det är troligt att den försvinner efter några månader hos de flesta. Om det redan har gått ett år efter konstaterandet av CPE hos dig och du inte har vårdats på sjukhus eller varit i behov av antibiotikabehandling, kan man överväga att ta bort CPE-bärande informationen om man inte kan konstatera CPE i de tagna screening-proven. Hygienskötaren och infektionsläkaren fattar beslut om detta i varje enskilt fall.

I samband med sjukhusvård är det viktigt att du berättar för läkaren att du eller en familjemedlem är CPE-bärare.

Du behöver inte berätta att du är CPE-bärare på arbetsplatsen, i skolan, i daghemmet, i fritidsaktiviteter eller annanstans utanför hälsovården.

Fick du inte svar på dina frågor?

Kontakta avdelningen där du vårdades, sjukhusets infektionsläkare eller hygienskötare.